

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta
Sosiaalialan koulutusohjelma

Sari Alatalo & Veera Vanonen

Englantipainotteinen esiopetusryhmä Lappeenrannan varhaiskasvatuksessa

Opinnäytetyö 2015

Tiivistelmä

Sari Alatalo ja Veera Vanonen

Englantipainotteinen esiopetusryhmä Lappeenrannan varhaiskasvatuksessa, 28 sivua, 3 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta

Sosiaalialan koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2015

Ohjaajat: lehtori Minna Koponen, Saimaan ammattikorkeakoulu, lastentarhanopettaja Tiina Paajanen, Kesämäen päiväkoti

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten englantipainotteisuus näkyy lappeenrantalaisen Kesämäen päiväkodin esiopetusryhmän toiminnassa. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää mitkä asiat ovat ryhmän työntekijöiden mielestä olennaisia ryhmän toiminnassa. Opinnäytetyön tavoitteena oli koota monipuolinen tietopaketti ja näin lisätä vanhempien tietoutta ryhmän toiminnasta.

Opinnäytetyön teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään yleisesti varhaiskasvatusta, esiopetusta sekä vieraan kielen opetustapoja varhaiskasvatuksessa. Lisäksi opinnäytetyön teoriaosuudessa on kerättyä tietoa lapsen kielen oppimiseen vaikuttavista tekijöistä ja lapsen kielen kehittymisestä. Tämä opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä, jossa käytettiin laadullisia tutkimusmenetelmiä. Aineisto kerättiin kolmen työntekijän ryhmähaastattelulla ja esiopetusryhmän toiminnan havainnoinnilla yhden esiopetuspäivän aikana. Tuloksena syntyi esite.

Tutkimustuloksista ilmeni, että englannin kieltä käytetään ryhmässä päivittäin arjen eri tilanteissa. Aamupalalla ja lounaalla aikuinen kertoo englanniksi, mitä on ruoksi ja pukeutumistilanteissa hän antaa ohjeet englanniksi. Erityisesti aamupäivästä englantia käytetään ahkerasti. Aamupäivän aikana keskustellaan, lauletaan ja leikitään englannin kielellä. Lisäksi ryhmässä pidetään noin kaksi kertaa kuukaudessa englannin kielen kerho, jossa opetellaan aikuisen johdolla muun muassa englanninkielistä sanastoa lapsille läheisistä aihepiireistä. Haastattelussa työntekijät kertoivat ryhmän toiminnan vaihtelevan viikoittain, ja he nostivat esiin muun muassa laulujen ja pelien tärkeyden vieraan kielen oppimisen tukemisessa.

Jatkotutkimusaiheina tälle opinnäytetyölle voisi olla esimerkiksi tutkia, kuinka erilaiset kielen oppimista tukevat menetelmät vaikuttavat lasten kielen oppimiseen tai kuinka kasvatuskumppanuus tukee lapsen vieraan kielen kehittymistä.

Asiasanat: varhaiskasvatus, englantipainotteisuus, vieraan kielen oppiminen

Abstract

Sari Alatalo and Veera Vanonen

English oriented preschool group in the early childhood education of Lappeenranta, 28 pages, 3 attachments

Saimaa University of Applied Sciences

Health Care and Social Services Lappeenranta

Degree Programme in Social Services

Bachelor of Social Services, Kindergarten teacher

Thesis 2015

Instructors: lecturer Minna Koponen, Saimaa University of Applied Sciences, kindergarten teacher Tiina Paajanen, Kesämäki kindergarten

The purpose of this thesis was to find out how English orientation shows in the operation of English oriented preschool group and what the employees consider as essential for the group. To support the purpose of the thesis a brochure for parents was created to give information about the group's English activities.

The thesis was carried out by using qualitative research methods. The material for was collected during one preschool day by group interviews of three employees and by observation of the preschool group.

The theoretical part of the thesis consist of early childhood – and preschool education and foreign language teaching methods in early childhood education. Also theory of child's language learning and language development was included.

The results showed that English language is in everyday situation, such as lunch time conversation, while getting dressed and during play. Twice a month English club was held to learn English vocabulary. At the interview employees told that activities of the group vary weekly and they also brought up for example the importance of songs and games in supporting children to learn foreign language.

Further research could cover topic such as how different kinds of methods support and influence children's language learning and how parent-teacher co-operated learning and teaching supports child's foreign language development.

Key words: Early Childhood Education, English orientation, learning foreign language

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Varhaiskasvatus	6
2.1	Varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman perusteet	7
2.2	Esiopetus ja vieraan kielen opetus varhaiskasvatuksessa.....	7
2.3	Vieraskielisen opetuksen määritelmiä.....	8
2.4	Kesämäen päiväkodin englantipainotteinen esiopetusryhmä Velhot	9
3	Lapsen kielen oppimisen tukeminen	10
3.1	Lapsi kielen oppijana	11
3.2	Oppimisympäristö kielen oppimista tukemassa	12
3.3	Kielen oppimista tukevia menetelmiä.....	13
4	Opinnäytetyön tarkoitus	14
4.1	Opinnäytetyön toteutus	14
4.2	Aineiston analyysi	16
4.3	Eettiset lähtökohdat ja luotettavuus	17
5	Tutkimustulokset.....	18
5.1	Englanti osana Velhojen arkea	18
5.2	Englantipainotteinen esiopetus työntekijöiden näkökulmasta	20
6	Pohdinta.....	23
6.1	Tutkimustulosten arviointi	23
6.2	Opinnäytetyön hyödynnettävyys	24
6.3	Kehittämiskohteet ja jatkotutkimusaiheet	24
	Lähteet	26

Liitteet

Liite 1 Saatekirje

Liite 2 Tiedote vanhemmille

Liite 3 Teemahaastattelurunko

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aihe sai alkunsa kansainvälisessä harjoittelussamme Barcelonassa. Työskentelimme paikallisessa päiväkodissa, jossa lapsille puhuttiin sekä hollantia että englantia, vaikka suurimmaksi osaksi lapsien äidinkieli oli joko espanja tai katalaani. Päiväkotia oppimisympäristönä oli näin ollen lapsille hyvin monikielinen. Tämän kokemuksen innoittamana halusimme perehtyä englantipainotteiseen varhaiskasvatukseen Lappeenrannassa. Vieraan kielen oppimiseen ja opettamiseen liittyvästä osaamisesta on meille hyötyä tulevaisuuden monikielisellä työkentällä.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten englantipainotteisuus näkyy Lappeenrannassa sijaitsevan Kesämäen päiväkodin Velhot-esiopetusryhmän arjessa. Lisäksi tarkoituksenamme on lisätä vanhempien tietoutta Velhot-ryhmän toiminnasta. Opinnäytetyömme on toiminnallinen opinnäytetyö, jossa käytämme laadullisia tutkimusmenetelmiä. Keräämme aineiston haastattelemalla työntekijöitä ja havainnoimalla ryhmän toimintaa. Aineiston analysoinnin tuloksena teemme päiväkodille englantipainotteisen ryhmän toiminnasta koosteen, jonka perusteella olemme muokanneet toiminnasta kertovan esitteen. Esitteen tavoitteena on lisätä vanhempien tietoutta englantipainotteisen ryhmän toiminnasta. Näin työmme konkretisoituu esitteen myötä, ja tieto toiminnasta välittyy vanhemmille.

Opinnäytetyömme teoreettisessa viitekehyksessä käsittelemme yleisesti varhaiskasvatusta, esiopetusta ja vieraan kielen opetusta varhaiskasvatuksessa sekä lapsen kielen oppimiseen vaikuttavia tekijöitä ja kielitaidon kehittymistä.

Aihe on ajankohtainen ja tärkeä, sillä Suomi kansainvälistyy ja monikielistyy nopeasti. Vuonna 2012 tehdyn perhebarometrin mukaan suomalaiset liikkuvat maailmalla työn, opintojen ja lomamatkojen vuoksi, ja ulkomaalaisia saapuu Suomeen entistä enemmän erinäisistä syistä (Lainiala & Säävälä 2012, 17). Yhteiskunnallinen muutos on vaikuttanut varhaiskasvatukseen siten, että eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten määrä on kasvanut sekä suomalaisten vanhempien tietoisuus vieraan kielen käytön mahdollisuuksista on avartunut. Tänä päivänä myös media, joka on oma monikielinen maailmansa, kuuluu olennaisena osana lasten arkeen. (Mård-Miettinen, Kuusela & Kangasvieri 2014, 321.)

2 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista sekä tavoitteellista yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta. Lapsen omaehtoinen leikki on merkityksellinen ja keskeinen osa varhaiskasvatuksessa. Lähtökohtana on kokonaisvaltainen näkemys lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta. Keskeisimpiä varhaiskasvatuspalveluita tarjoavat päiväkodit, perhepäivähoito ja avoin toiminta. (Stakes 2005, 11.)

Arvopohja suomalaiselle varhaiskasvatukselle perustuu muun muassa lapsen oikeuksia määritteleviin keskeisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja kansallisiin säädöksiin. Lapsen ihmisarvo on keskeisin arvo lapsen oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa. Sopimus kattaa neljä yleisperiaatetta, jotka ovat syrjintäkielto ja lasten tasa-arvoisen kohtelun vaatimus, lapsen etu, lapsen oikeus elämään ja täysipainoiseen kehittymiseen sekä lapsen mielipiteen huomioon ottaminen. Suomen varhaiskasvatuksen keskeisiä periaatteita ovat lapsen oikeus turvallisiin ihmissuhteisiin sekä turvattuun kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen. Lapsella on oikeus myös turvattuun ja terveelliseen ympäristöön, jossa voi leikkiä ja toimia monipuolisesti sekä tulla ymmärretyksi ja kuulluksi sekä ikänsä että kehitystasonsa mukaisesti. Lisäksi lapsella on oikeus saada tarvitsemaansa erityistä tukea omaan kulttuuriinsa, äidinkieleensä ja uskontoonsa tai katsomukseensa. (Stakes 2005, 12.)

Varhaiskasvatuksen kasvatusajatus pohjautuu kasvatuskumppanuuteen, jossa vanhemmat ja varhaiskasvattajat tekevät yhteistyötä. Tärkeää on, että molemmat sitoutuvat tietoisesti lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen. Perusta hyvälle kasvatuskumppanuudelle luodaan luottamuksella ja avoimella vuorovaikutuksella. (Järvinen, Laine & Hellman-Suominen 2012, 118.)

Nykyinen laki lasten päivähoidosta on muuttumassa varhaiskasvatuslaiksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön 7.5.2015 julkaisemassa tiedotteessa todetaan, että varhaiskasvatuslain ensimmäinen vaihe tulee voimaan 1.8.2015. Laissa korostetaan lapsen etua toiminnan järjestämisessä, lasten ja vanhempien osallisuutta, varhaiskasvatusympäristöä sekä varhaiskasvatuksen arviointia ja kehittämistä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.)

2.1 Varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman perusteet

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet muodostavat kokonaisuuden, joka edistää valtakunnallisesti lasten hyvinvointia, kasvua ja oppimista (Stakes 2005, 7). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (vasu) on väline varhaiskasvatuksen sisällölliseen ohjaukseen ja kehittämiseen. Vasu-asiakirjan tavoitteena on edistää koko maassa yhdenvertaista varhaiskasvatuksen toteuttamista. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2014.) Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään valtakunnallisesti ja kunnallisesti sekä päiväkoti-, ryhmä- ja lapsikohtaisesti (Nurmijärvi 2014). Esiopetusta puolestaan ohjaa esiopetussuunnitelman perusteet –asiakirja, joka on vuodelta 2014. Sen laatimista on ohjannut erityisesti perusopetuslaki ja -asetus sekä esiopetuksen tavoitteita määrittävä valtioneuvoston asetus. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on valtakunnallisesti edistää esiopetuksen yhdenvertaista, yhtenäistä ja laadukasta toteutumista. (Opetushallitus 2014, 8.)

2.2 Esiopetus ja vieraan kielen opetus varhaiskasvatuksessa

Esiopetus perustuu Suomen perustuslakiin, perusopetuslakiin ja -asetukseen sekä sen nojalla annettuun valtioneuvoston asetukseen, oppilas- ja opiskelija-huoltolakiin sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Esiopetus on suunnitelmallista opetusta ja kasvatusta, jota tarjotaan vuosi ennen oppivelvollisuuden alkamista. (Opetushallitus 2014, 12.) Uuden lakimuutoksen myötä, joka on tullut voimaan 1.8.2015, kaikki suomalaiset lapset on velvoitettu osallistumaan maksuttomaan esiopetukseen tai sen tavoitteet saavuttavaan toimintaan oppivelvollisuuttaan edeltävänä vuotena (Antila & Lahtinen 2015).

Yleisesti esiopetuksen tavoitteena on yhteistyössä huoltajien kanssa edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla. Esiopetuksessa leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen, erilaisten työtehtävien tekeminen, itseilmaisuus ja taiteisiin perustuva toiminta ovat tapoja, joilla lapsi oppii erilaisia asioita. (Opetushallitus 2014, 12,16.)

Kaksikielisessä esiopetuksessa mahdollistetaan tavallista esiopetusta monipuolisempaa kielikasvatusta, ja näin hyödynnetään lasten varhaisen kielenoppimi-

sen herkkyykskautta. Kaksikielinen esiopetus voi olla laajamittaista tai suppeampaa kaksikielistä esiopetusta. Laajamittaisessa kaksikielisessä esiopetuksessa vähintään 25 % ja suppeassa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti tai suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielillä. (Opetushallitus 2014, 30–31.) Perusopetuskieliä ovat suomi ja ruotsi, mutta erillisessä esiopetusryhmässä tapahtuva opetus voidaan antaa myös pääosin tai kokonaan muulla kielellä (Perusopetuslaki 1998, 10§).

Vuosina 2010–2011 tehtiin selvitys Suomen kuntien kielikylpyopetuksen sekä vieraskielisen opetuksen tilasta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Selvityksessä kävi ilmi, että toiminta on hajanaista ja samalla nimikkeellä tarjotaan hyvin erilaista toimintaa. Varhaiskasvatuksen osalta oli myös vaikea selvittää, kuinka paljon vieraan kielen opetusta kuntien varhaiskasvatuksessa järjestetään, koska vastauksissa ei ollut mukana yksityisiä päiväkoteja. (Kangasvieri, Miettinen, Palviainen, Saarinen & Ala-Vähälä 2012, 7, 24.)

2.3 Vieraskielisen opetuksen määritelmiä

Vieraan kielen opetuksen määrittely ei ole yksiselitteistä, sillä yleisesti hyväksytyjä selkeitä termejä on vähän ja erilaisia nimityksiä paljon. Suomessa käytettyjä termejä ovat esimerkiksi monikielinen opetus, sisältöpainotteinen vieraan kielen opetus tai kielirikasteinen opetus. Kielikylpyopetuksen ja vieraskielisen opetuksen muotojen eroina voivat olla muun muassa opetuksen aste, määrä ja se, mitä opetuksesta toteutetaan lapsen äidinkielellä ja mitä vieraalla kielellä. (Kangasvieri ym. 2012, 18–19.)

Tässä opinnäytetyössä käsittelemme erityisesti termejä kielikylpy, kielisuihkutelu ja englantipainotteinen, sillä ne ovat työmme kannalta keskeisimpiä vieraskielistä opetusta kuvaavia termejä.

Kielikylpy

Suomessa on käytetty kielikylpymenetelmää jo vuodesta 1987. Viime vuosina kielikylpypäiväkotiryhmiä ja kielikylpyluokkia on perustettu yhä enemmän, sillä kokemukset niistä ovat olleet hyvin positiivisia. (Ritmala, Ojanen, Sívén, Vihunen, Vilén 2010, 66.) Kielikylvyssä opetus annetaan aluksi suuremmaksi osaksi muulla kuin lasten ensikielellä ja opettaja on lapsille tärkeä kielimalli. Kielikylvyn

opettajat käyttävät ainoastaan kielikylpykieltä lasten kanssa kommunikoidessaan, jotta lapset saavat kuulla ja käyttää kieltä mahdollisimman paljon eri tarkoituksissa ja tilanteissa. Tavoitteena kielikylvyssä on, että samalla kun lasten ensikieli kehittyy, he saavuttavat kielikylpykielen toiminnalliset taidot. Lisäksi kielikylvyssä lapset omaksuvat toisen kielen ja kulttuurin. (Vaasan yliopisto 2015.)

Kielisuihkutus

Kielisuihkutus tarkoittaa vieraalla kielellä toteutettavia lyhyitä tuokioita, joissa kieleen tutustutaan eri keinoin. Kielisuihkun aikana käytetään vain vierasta kieltä. Pääpaino on puhumisella ilman sisältötavoitteita, mutta tarkoitus on saada lapset kiinnostumaan kielestä ja luoda positiivinen mielikuva vieraista kielistä. (Kangasvieri ym. 2012, 20.) Kielisuihkutusta voidaan yhdistää säännölliseen ja päivittäiseen toimintaan, kuten aamuisiin tervehdyksiin ja kuulumisten kertomiseen. Kielisuihkutuksen aikana lapset oppivat tunnistamaan noin 60–80 sanaa kymmenen tunnin jälkeen. (Bärlund 2012.) Kielisuihkutustoiminta tarjoaa myös erinomaiset puitteet kulttuurisuihkutukselle ja lisää lapsien tietoa erilaisista kulttuureista (Kuutti 2010).

Englantipainotteisuus

Englantipainotteisuudelle emme löytäneet tarkkaa määritelmää. Tekemämme haastattelun ja havainnoinnin perusteella havaitsimme kuitenkin seuraavia asioita englantipainotteisuudesta. Englantipainotteisuuden tavoitteena on, että lapset tutustuvat englannin kieleen ja kartuttavat englanninkielistä sanastoaan mahdollisimman luonnollisissa ja aidoissa kielenkäyttötilanteissa. Englantipainotteisen ryhmän tuokioissa ja erilaisissa päivittäisissä toiminnoissa käytetään nimenomaan englannin kieltä innostamaan lapsia uutta kieltä ja kulttuuria kohtaan. Päivän aikana toiminnassa on lyhyitä suunniteltuja tuokioita, joissa kieleen tutustutaan eri keinoin, vaikkakin toiminta on järjestetty pääasiassa lasten omalla äidinkielellä.

2.4 Kesämäen päiväkodin englantipainotteinen esiopetusryhmä Velhot

Englantipainotteisen esiopetuksen tavoitteet pohjautuvat Lappeenrannan kaupungin esiopetuksen yleisiin tavoitteisiin, jotka määriteltiin vuonna 2010. Ke-

sämäen päiväkodin englantipainotteinen Velhot-esiopetusryhmä on perustettu vuonna 2012. Henkilökunnalta edellytetään hyvää englannin kielen suullista taitoa. Toiminnan tavoitteena on tutustuttaa lapset englannin kieleen. Lisäksi tavoitteena on kartuttaa lasten englanninkielistä sanastoa niin luonnollisissa ja aidoissa kielenkäyttötilanteissa kuin mahdollista. Ryhmän toiminnassa käytetään mahdollisimman monipuolisesti kielen oppimista tukevia materiaaleja, muun muassa kirjoja, lauluja, äänitteitä ja tietokonepelejä. Kielen oppimista edistetään toiminnallisesti leikkien, laulujen, lorujen ja konkreettisten asioiden kautta. (Lappeenrannan kaupunki.)

Velhot-esiopetusryhmän aikuisten mukaan ryhmän toiminnan tavoitteina on herättää lapsen kiinnostus englannin kieleen, opettaa lapsille yksinkertaista sanastoa sekä opettaa heitä kuuntelemaan ja tunnistamaan englannin kieltä. Ryhmän tavoitteet on jaettu kolmeen pääryhmään, jotka ovat sanasto ja tavutus, puhuminen ja ääntäminen sekä kuullun ymmärtäminen. Tarkoituksena on, että sanaston aihealueet ovat lapsille ennestään tuttuja. Aihealueisiin kuuluvat muun muassa eläimet, värit, numerot, ruoat, perheenjäsenet, kehonosat, viikonpäivät, kuukaudet, vuodenajat, juhlat ja tervehdykset. Puhumista ja ääntämistä harjoitellaan ryhmässä jäljittelemällä sanoja ja yksinkertaisia lauseita sekä riimejä ja lauluja. Jokapäiväiset päivähoitotilanteet ja kasvattajien yksinkertaiset ohjeet kehittävät lasten kuullun ymmärtämistä.

3 Lapsen kielen oppimisen tukeminen

Oppimista voidaan tarkastella monista eri näkökulmista. Yksi tapa tarkastella oppimista on sosiokulttuurinen teoria, jossa oppiminen nähdään kulttuuriin kasvamisen prosessina ja osallisuutena. Sosiokulttuurisessa teoriassa olennaisia asioita ovat oppijan toimijuus ja hänen identiteettinsä rakentuminen sekä yhteisöissä toimiminen ja sitä kautta kollektiivisen tiedon ja hyvinvoinnin luominen. Teoria korostaa oppimisen sosiaalista ja kulttuurisidonnaista luonnetta eli tutkimuskohteeksi nousee vuorovaikutus ympäristön ja sen välineiden, yhteisön ja yksilön välillä. Oppiminen on kokonaisvaltainen ja dynaaminen prosessi. Sosiokulttuurisessa teoriassa korostuu myös vertaisoppimisen merkitys oppimisessa. Uusi asia omaksutaan vuorovaikutuksessa, jossa oppija on itsekin aktiivinen. (Kronqvist & Kumpulainen 2011, 25, 27.)

Sosiokulttuuriseen näkemykseen oppimisesta ja kehityksestä pohjautuu dialoginen ja yhteisöllinen pedagogiikka. Opetus ja oppiminen nähdään yhteisöllisenä neuvottelemisena ja merkitysten rakentamisena dialogisessa toimintakulttuurisissa. Oppimisen prosesseja kuvataan lähikehityksen vyöhykkeellä, mikä tarkoittaa, että ryhmän jäsenet luovat vuorovaikutuksessa rakentuvan tuen avulla jotain, mikä ei olisi heille yksin mahdollista. Lähikehityksen vyöhykettä voidaan tarkastella lapsen ja aikuisen sekä vertaisryhmän välisissä vuorovaikutustilanteissa. (Kronqvist & Kumpulainen 2011, 75.)

3.1 Lapsi kielen oppijana

Tiedostamatonta oppimista kutsutaan implisiittiseksi oppimiseksi. Pieni lapsi on jatkuvassa kielellisessä vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa ja saa päivittäin paljon kielellisiä virikkeitä, jolloin lapsi oppii näennäisesti äidinkiелensä muodot ja rakenteet täysin vaivattomasti. (Sundman 2014, 116 – 117.) Lapsen kielen oppimisen herkkyykskausi ajoittuu syntymän ja kymmenennen ikävuoden väliin, ja kriittinen kausi kestää viisi vuotta (Ritmala ym. 2010, 66).

Kieli on yhteydessä lapsen koko kehitykseen. Kielen avulla lapsi rakentaa identiteettiään ja ilmaisee omaa yksilöllisyyttään. Kielellä on tärkeä merkitys kaikessa oppimisessa, sillä kielenkäyttö on ajattelua, tunteiden ilmaisua, sosiaalista vuorovaikutusta ja toiminnan ilmaisemista. Lisäksi kielen kehittyminen liittyy kiinteästi lapsen muuhun kognitiiviseen kehitykseen, kuten älykkyyteen, ajatteluun, muistiin, havaitsemiseen ja puheen kehitykseen. (Nurmilaakso 2011, 31 – 32.)

Lapsen vieraan kielen oppiminen on helpompaa yhtä aikaa äidinkielen oppimisen kanssa kuin sen jälkeen. Vieraan kielen opetus tulee aloittaa ennen kuin lapsi täyttää kymmenen vuotta, jos hänestä halutaan kaksikielinen. (Ritmala ym. 2010, 66.) Vieraat kielet opitaan pääosin tietoisesti, tahdonalaisesti ja tavoitteellisesti, mutta vieraan kielen oppimiseen sisältyy kuitenkin myös automaattista ja tiedostamatonta oppimista. Kielen oppiminen voi olla muodollista tai epämuodollista. Muodollinen kielen oppiminen on yleensä opiskelua koulussa ja huomio kohdistuu kielen muotoon ja säännönmukaisuuksiin, kun taas epämuodollisen kielen oppimisen teorioissa korostuu ympäristötekijöiden merkitys ja vuorovaikutuksen luonne. (Järvinen 2014, 69.)

Vierasta kieltä oppiessaan lapsella on sekä passiivinen että aktiivinen sanavarasto. Lapsi käyttää passiivista sanavarastoaan oppiessaan sanojen ja fraasien merkitykset ja kuinka toimia niiden mukaan. Alussa opettajan antamat ohjeet ja vieraalla kielellä luetut kirjat sisältävät runsaasti lapselle merkityksettömiä sanoja, joita hän ei vielä ymmärrä. (Markkanen & Vénard 1995, 9.) Hiljaiseksi kaudeksi kutsutaan sitä, kun lapsi harjoittelee mielessään tai kotona kielen malleja, mutta ei vielä tuota puhetta päiväkodissa (Halme & Vataja 2011, 22). Aktiivinen sanavarasto puolestaan kasvaa vähitellen ja sen laajentuminen on hyvin yksilöllistä. Lapsi oppii itsenäisesti tuottamaan puhetta ja ilmaisemaan itseään, kun sanat ja lauseet saavat merkityksen. Perimmäisenä tavoitteena vieraskielisessä opetuksessa on, että lapsi alkaa ajatella vieraalla kielellä. (Markkanen & Vénard 1995, 9.)

3.2 Oppimisympäristö kielen oppimista tukemassa

Yleisesti oppimisympäristöillä tarkoitetaan erilaisia ympäristöjä joissa opitaan (Kronqvist & Kumpulainen 2011, 45). Tästä näkökulmasta lapselle tärkeimmät kasvu- ja oppimisympäristöt ovat koti, oma perhe ja päiväkot, joissa lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii ympäristön yhteisprosessina. Siksi kiinnostava ja innostava kasvu- ja oppimisympäristö sekä turvalliset ja kannustavat aikuiset ja vertaisryhmä luovat hyvät puitteet kasvulle ja uuden oppimiselle. (Järvinen ym. 2012, 29, 30, 37.) Esimerkkejä erilaisista oppimisympäristöistä ovat fyysiset, tekniset, sosiaaliset, kulttuuriset ja affektiiviset ympäristöt (Kronqvist & Kumpulainen 2011, 45). Oppimisympäristön huolellinen suunnittelu tukee lapsen oppimista ja suunnitteluun sisältyy viisi näkökulmaa, joita ovat psykologinen, pedagoginen, tekninen, kulttuurinen sekä käytännöllinen näkökulma. Lisäksi on hyvä huomioi-da, että lapset itse ovat monien oppimisympäristöjen keskeisiä toimijoita ja he voivat olla mukana luomassa yhä lapsilähtöisempiä ympäristöjä. (Kronqvist & Kumpulainen 2011, 46–47.)

Kasvattajan rooli lapsen kielen oppimisen tukemisessa on hyvin tärkeä. Kasvattajalla tulee olla valmiuksia tiedostaa ja tarkastella kriittisesti omaa tapaansa toimia sekä opettaa kieltä, ja tiedostaa arvot, jotka ovat hänen kulttuuri- ja kieli-taustansa pohjalla (Halme 2011, 89). Kasvattajan tulee tarjota lapselle malleja kielen ja käsitteiden oppimiseen ja puhetta, jota lapsi voi ymmärtää (Välimäki 2011, 18). Yhteistyö ja hyvä tiedonkulku päiväkodin ja vanhempien välillä edis-

tää myös omalta osaltaan lapsen oppimista ja kielen kehitystä (Helenius & Korhonen 2011, 75).

3.3 Kielen oppimista tukevia menetelmiä

Lapselle ominaisia tapoja toimia ovat leikkiminen, liikkuminen, taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen sekä tutkiminen (Stakes 2005, 20–25). Oppimista tukevissa menetelmissä on hyvä huomioida toiminnallisuus, havainnollistaminen ja kuvien käyttö, jotka ovat monikanavaisia opetusmenetelmiä. Menetelmän valintaan vaikuttaa kielitaidon taso sekä tarve ja tavoite. Riittävä harjoittelu, toisto ja kertaus ovat tärkeässä roolissa lapsen kielen oppimisessa, mutta myös vaihtelua tulee olla. (Markkanen & Vénard, 1995, 12; Halme 2011, 94–95.) Varhaiskasvatuksessa käytetään monia menetelmiä ja toimintatapoja, jotka soveltuvat lapsen vieraan kielen oppimisen tukemiseen (Halme 2011, 94). Vieraskieliset laulut ja leikit ovat tärkeä osa vieraan kielen opetusta. Laulaessa ja leikkiessä lapsi kokee musiikin sekä leikin iloa, mikä voi rohkaista häntä esittämään oppimaansa leikkien ja laulaen vieraalla kielellä. (Markkanen & Vénard 1995, 11.)

Lorut ja niistä keskusteleminen kehittävät lapsen sanavarastoa. Lorujen ja runojen sanoja voidaan esimerkiksi luokitella ja riimejä tutkia. Sanahahmoihin ja kirjaimiin tutustuminen, riittäminen sekä runot kehittävät lapsen fonologista (tietoisuus äänneistä) sekä morfologista (tietoisuus sanojen muodoista) tietoisuutta. Lapsen on helpompi erottaa äänneitä aikuisen artikuloidessa sanojen alkuja yli korostetusti lukiessaan loruja. (Nurmilaakso 2011, 37–38.) Myös pelit ovat apuväline kielen rikastuttamiseen. Pelien avulla lapsi voi oppia sanastoja, kuten värejä, lukukäsitteitä, ala- ja yläkäsitteitä sekä muotoja. Vuorovaikutus- ja keskustelutaidot kehittyvät myös pelien avulla. (Halme & Vataja 2011, 29.)

Lasten kielen oppimisen tukemiseen voi käyttää myös kirjallisuutta. Lastenkirjoissa on aluksi tärkeää kuvallinen tuki ja asioiden nimeäminen yhdessä. Kirjan valintaan ja pituuteen vaikuttavat lapsen ikätaso, kiinnostukset kohteet sekä lapsen kielelliset taidot. Sadutus on menetelmä, jossa kerätään lasten itse tuottamia ajatuksia ja kertomuksia. Sitä voi käyttää myös välineenä lapsen vieraan kielen kehittymisen seuraamisessa. Lapsen sadutus voi olla vain yhden sanan

mittainen, mutta se on kuitenkin lapselle tärkeä. Lisäksi sitä voidaan täydentää lapsen itse tekemillä kuvilla. (Halme & Vataja 2011, 28–29.)

4 Opinnäytetyön tarkoitus

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on selvittää, miten englantipainotteisuus näkyy Lappeenrannassa sijaitsevan Kesämäen päiväkodin Velhot-esiopetusryhmän arjessa. Lisäksi työn tarkoitus on lisätä vanhempien tietoutta Velhot-ryhmän toiminnasta. Aineisto on kerätty ryhmän henkilökunnan haastattelulla sekä esiopetusryhmän toiminnan havainnoinnilla. Aineiston analyysin pohjalta olemme tuottaneet esitteen päiväkodin käyttöön.

Tutkimuskysymykset ovat

1. Miten englantipainotteisuus näkyy Kesämäen päiväkodin Velhot-esikouluryhmän arjessa?
2. Millaisia asioita varhaiskasvattajat nostavat esille englantipainotteisen esiopetusryhmän toiminnasta?

Näiden tutkimuskysymyksien avulla selvitimme, miten englantipainotteisuus näkyy esiopetusryhmän toiminnassa sekä mitkä asiat ryhmän henkilökunta koee oleelliseksi toiminnan kannalta. Työmme hyödyttää näin ollen ryhmän henkilökuntaa, ryhmässä olevien lasten vanhempia sekä lapsilleen englantipainotteista esiopetusta harkitsevia vanhempia. Ammatillisen kehittymisen näkökulmasta tavoitteenamme on syventää tietoutta lapsen vieraan kielen oppimisesta ja hyödyntää saatuja tuloksia käytännön työssämme päiväkodissa.

4.1 Opinnäytetyön toteutus

Toteutimme toiminnallisen opinnäytetyömme lappeenrantalaisen päiväkodin englantipainotteisessa esiopetusryhmässä. Kohderyhmänämme olivat päiväkodissa toimivan englantipainotteisen esiopetusryhmän henkilökunta. Aineiston keräsimme haastatteleamalla henkilökuntaa ja havainnoimalla ryhmän toimintaa.

Toiminnallisen opinnäytetyön tulisi olla työelämälähtöinen ja käytännönläheinen (Vilkkä & Airaksinen 2003, 10). Aihe opinnäytetyöhömme tuli englantipainotteisen esiopetusryhmän henkilökunnalta. Toiminnallisen opinnäytetyön raportin

tulisi olla yhtenäinen ja johdonmukainen, jolloin se mahdollistaa opinnäytetyön tekijän sekä lukijan vuorovaikutuksen (Vilkkä & Airaksinen 2003, 66). Opinnäytetyössämme yhdistyivät sekä lapsen kielen kehitykseen liittyvä teoreettinen viitekehys että toimintaan perustuvat haastattelut ja havainnointi. Toiminnallisten opinnäytetöiden tuotoksena voi olla esimerkiksi ammatilliseen käytäntöön suunnattu ohje, perehdyttämisopas tai järjestetty tapahtuma (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9). Tämän opinnäytetyön tuotoksena syntyi englantipainotteisen esiopetusryhmän toiminnasta kertova esite.

Keräsimme aineiston haastattelulla ja havainnoinnilla. Käytimme opinnäytetyössämme laadullisia tutkimusmenetelmiä. Tavoitteenamme oli tuottaa tietoa, joka auttaa tutkimamme asian ymmärtämisessä. Ryhmähaastattelussa käytimme apunamme teemahaastattelurunkoa. Teemahaastattelurungon avulla pyritään löytämään opinnäytetyölle merkityksellisiä vastauksia (Tuomi & Sarajärvi 2009, 75). Havainnoimme toimintaa osallistumatta päiväkodin toimintaan. Havainnointi ilman osallistumista tarkoittaa, että havainnoitavat tietävät osallistuvansa tutkimukseen ja tutkija on ulkopuolinen tarkkailija, joka voi esimerkiksi havainnoida tilanteita videolta (Tuomi & Sarajärvi 2009, 82). Havainnointia voidaan käyttää syventämään muulla tavoin kerättyä aineistoa kuten haastatteluaineistoa (Grönfors 2010, 158).

Opinnäytetyöprosessimme alkoi syksyllä 2014, kun aloimme hahmotella aihetta työllemme. Meitä kiinnosti varhaiskasvatus ja englantipainotteisuus. Etsimme aiheeseen liittyvää materiaalia sekä luonnostelimme teoriakehystä työllemme. Yhteistyö Kesämäen päiväkodin kanssa alkoi tammikuussa 2015. Työntekijöiltä tuli toive esitteestä, josta vanhemmat saisivat enemmän ajankohtaista tietoa ryhmän toiminnasta. Helmi- ja maaliskuun ajan kokosimme teoriaosuutta ja suunnittelimme käytännön toteutusta. Päätimme käyttää työssämme aineistonkeruumenetelminä ryhmähaastattelua ja havainnointia. Teimme alustavan haastattelurungon ja saatekirjeen (liite 1). Saimme tutkimusluvan huhtikuussa 2015 ja otimme jälleen yhteyttä päiväkotiin sopiaksemme toteutuspäivästä. Sovimme ajankohdaksi maanantain 4.5.2015. Kävimme havainnoimassa ryhmän toimintaa klo 8.00 - 12.30 välisenä aikana ja haastattelimme ryhmän aikuisia. Litteroimme haastattelun ja kirjoitimme havainnoista tekemämme muistiinpanot tietokoneelle. Teimme esitteen, johon kokosimme olennaisia asioita ryhmästä ja muutamia päivän aikana ottamiamme kuvia.

4.2 Aineiston analyysi

Aineiston analyysin tarkoitus oli selvittää englantipainotteisuuden näkyminen ryhmän arjessa ja sitä kautta lisätä vanhempien tietoutta ryhmän toiminnasta. Tulostemme pohjalta loimme ryhmän toiminnasta kertovan esitteen.

Käytimme aineiston analyysissa induktiivista eli aineistolähtöistä sisällönanalyysia (Kylmä & Juvakka 2012, 113). Sillä tarkoitetaan prosessia, jossa aineisto puretaan ensin osiin ja sen jälkeen yhdistetään sisällöllisesti samankaltaiset osat. Viimeisenä aineisto tiivistetään tutkimuksen tarkoitusta vastaavaksi kokonaisuudeksi. Analyysin tarkoituksena on kuvata tutkittavaa ilmiötä tiivistetysti. (Kylmä & Juvakka 2012, 113.) Tässä opinnäytetyössä aloitimme aineiston analysoinnin havainnointimateriaalista sisällön analyysia hyödyntäen.

Havainnoinnista saadun materiaalin jaottelimme ensin esiopetusryhmän päivän toimintaa mukaillen. Tämän jälkeen poimimme vain opinnäytetyömme aiheen kannalta olennaisimmat havainnot, eli tilanteet, joissa englantipainotteisuus näkyy ryhmän toiminnassa. Oleellisimmista havainnoista koostimme taulukon. (Taulukko 1.)

Litteroimme haastattelun huolellisesti. Litteroidusta tekstistä poimimme esiin nousseita asioita tutkimuskysymysten teemoja mukaillen; miten englantipainotteisuus näkyy arjessa ja mitkä asiat ovat henkilökunnan mielestä tärkeitä. Tämän jälkeen teemoittelimme aineiston ja esiin nousivat seuraavat aiheet, jotka olivat olennaisia päiväkodista annettavan tiedon kannalta. Aiheita olivat englantipainotteisuus arjessa, englannin oppimista tukevat välineet ja toimintatavat ryhmässä sekä ryhmään hakeminen ja valinta. Lisäksi vastauksista esiin nousi konkreettisia ehdotuksia esitteen ulkoasuun ja sisältöön liittyen.

Tuloksissa ilmeni yhteneviä vastauksia molempiin tutkimuskysymyksiin liittyen, joten yhdistimme tuloksia ja teemoitimme tulokset seuraavasti. Teemoja olivat tavoitteet ja englannin käyttö ryhmässä, toimintatavat ja välineet, hakuprosessi, termistö toimintaa avaamassa sekä toiminnan kehittäminen. Keräsimme eri teemojen alle niitä kuvaavia haastattelussa esille nousseita näkemyksiä. Haastattelusta saatujen tietojen pohjalta muodostui esitteen runko.

4.3 Eettiset lähtökohdat ja luotettavuus

Tutkimuksessa tulee huomioida eettiset lähtökohdat koko tutkimusprosessin ajan (Kylmä & Juvakka 2012, 137). Jo aiheenvalinta itsessään on tutkimuseettinen kysymys. Työmme aihe sai alkunsa työelämän toiveesta, joten tiedämme sen varmasti olevan merkityksellinen ja hyödyllinen myös työelämään.

Yhteistyökumppaneiden arvostaminen on osa opinnäytetyöprosessia. On eettisesti tärkeää, että tutkimukseen osallistuvat ovat tietoisia prosessin etenemisestä. Olimme säännöllisesti yhteydessä ryhmän henkilökuntaan sähköpostitse ja informoimme myös vanhempia lähettämällä heille tiedotteen (liite 2.)

Kiinnitimme huomiota eettisyyteen myös havainnoinnissa. Havainnointia tehdessämme tarkoituksemme oli saada tietoa ryhmän toiminnasta mahdollisimman luonnollisessa tilanteessa, joten emme itse osallistuneet toimintaan. Kirjoitimme havainnoinnista tarkat muistiinpanot, joihin emme kirjanneet omia tulkin-toja.

Tärkeää on myös suojata ja turvata tutkimukseen osallistujien yksityisyys ja oikeudet. Velhot-esiopetusryhmä on ainut englantipainotteinen esiopetusryhmä Lappeenrannan alueella. Sen vuoksi päätimme olla erottelematta työntekijöiden vastauksia haastattelussa, eikä se olisi ollut olennaista työmme tulosten kannalta. Lisäksi kerroimme kaikille haastattelussa mukana olleille, miksi keräämme tietoa ja mihin sitä käytetään. Osallistuminen oli vapaaehtoista, ja työntekijöillä oli mahdollisuus keskeyttää haastatteluun osallistuminen missä vaiheessa tahansa. Litteroimme haastattelun huolellisesti vääristelemättä tai valikoimatta saamiamme vastauksia. Hävitimme haastattelusta tallennetun äänitteen heti litteroinnin jälkeen.

Teoriaosuudessa pyrimme tuomaan esille oikeellista tietoa aiheeseemme liittyen. Käytimme työssämme kattavasti luotettavia ja ajankohtaisia lähteitä. Jotkut käyttämämme lähteet olivat vanhoja, mutta koimme, että niistä ottamamme tieto ei ollut vanhentunutta vaan ajatonta. Tavoitteenamme oli, että työmme teoria ja tulokset keskustelevat keskenään.

Eettisiin lähtökohtiin kuuluu myös riskien pohtiminen. Pohdimme riittikö yksi päivä toiminnan havainnointia, antamaan kattavan kuvan ryhmän englantipainot-

teisesta toiminnasta ja oliko laatimamme teemahaastattelurunko liian suppea saadaksemme tarpeeksi vastauksia tai olennaisia vastauksia ryhmän toimintaan liittyen.

5 Tutkimustulokset

Havainnoimme Velhojen toimintaa yhden esikoulupäivän ajan. Kirjasimme ja dokumentoimme havainnot. Otimme kuvia ja kirjoitimme muistiin yksityiskohtia toiminnasta kiinnittäen erityistä huomiota englannin kielen käyttöön toiminnassa.

Haastattelussa oli läsnä Velhot -esiopetusryhmän kaikki kolme työntekijää. Tuloksissa emme erottele heidän vastauksiaan. Haastattelu kesti noin 25 minuuttia. Meillä oli teemahaastattelurunko (liite 3), joka oli haastattelun tukena. Haastattelu eteni kuitenkin vapaamuotoisesti ja luontevasti, joten emme kokeneet tarpeelliseksi edetä kohta kohdalta suunnittelemiemme kysymysten mukaan. Haastattelussa nousi esille tärkeitä asioita muun muassa ryhmän toiminnasta ja englannin kielen käytöstä ryhmässä. Lisäksi työntekijöiltä tuli paljon konkreettisia ideoita esitteen toteutusta ajatellen.

5.1 Englanti osana Velhojen arkea

Tekemiemme havaintojen perusteella voimme todeta, että englantipainotteisuus on tärkeä ja luonnollinen osa esiopetuksen arkea. Englantia käytetään aktiivisesti päivän toiminnoissa. Lapset ymmärtävät hyvin aikuisen englannin kielellä antamia ohjeita ja toimivat niiden mukaan, mutta tuottavat itse englanninkielistä puhetta melko vähän. Lapset kuitenkin käyttävät ja toistavat tuttuja fraaseja ja sanoja. Havainnoidessa saimme tutustua myös käytössä oleviin materiaaleihin ja toimintatapoihin, jotka tukevat englannin kielen oppimista ryhmässä. Ryhmässä on paljon esimerkiksi erilaisia kirjoja, kuvakortteja ja pelejä. Havainnoinnissa kiinnitimme erityisesti huomiota siihen, miten englannin kielen käyttö näkyi ryhmän päivän toimissa. Tilanteita joita havainnoimme, olivat: aamupala, aamupiiri, esikouluopetustuokio, pukeutumistilanne, lounas ja enkkukerho. Taulukkoon 1 on koottuna työmme kannalta olennaiset asiat kustakin tilanteesta.

Aamupala	Aamulla päiväkotiin tullessaan lapset toivottavat "Good morning". Ryhmän aikuinen kertoo englanniksi mitä on aamupalaksi. Lapset keskustelevat keskenään suomen kielellä, mutta ymmärtävät aikuisen antamat englanninkieliset ohjeet. Lähtiessään aamupalalta lapset kiittävät englanniksi "Thank you".
Aamupiiri	Aikuinen toivottaa englanniksi hyvää huomenta, ja lapset vastaavat kuorossa "Good morning". Lasketaan yhdessä englanniksi, kuinka monta lasta on paikalla. Ryhmän maskotti pehmolelu karuherra Paddington otetaan esiin ja lauletaan yhdessä englanninkielinen Paddingtonin aamulaulu. Aikuinen kysyy muutamilta lapsilta "How are you?" ,ja lapset vastaavat "Fine, thank you". Aikuinen kysyy englanniksi yksitellen jokaiselta lapselta, mitä he tekivät viikonloppuna ja lapset vastaavat suomeksi, mitä he olivat tehneet. Käydään englanniksi läpi kalenterista, mikä viikonpäivä on, monesko päivä on ja millainen sää on. Aikuisen apuna on kuvallisia kortteja. Aikuinen kertoo päivän kulusta englanniksi ja suomeksi sekä antaa ohjeet siirtymätilanteeseen englanniksi.
Esiopetus-tuokio	Toteutetaan kokonaan suomenkielellä. Käydään läpi suomenkielen Ä-kirjainta. Lapset keksivät Ä:llä alkavia sanoja, harjoittelevat kirjoittamaan Ä- kirjainta mallin päälle ja tekevät tehtävämonisteen, jossa tehtävänä on esimerkiksi ympyröidä kaikki kuvat, jotka alkavat Ä-kirjaimella.
Pukeutuminen	Aikuinen ohjaa pukemistilanteessa englanniksi.
Lounas	Lounaalla aikuinen kertoo englanniksi, mitä ruokaa on tarjolla.
Enkkukerho	Aikuinen kysyy karuherra Paddingtonin kanssa muutamilta lapsilta "How are you?" ,ja he vastaavat "Fine, thank you". Sateenkaaren värit käydään englanniksi läpi sateenkaarilaulukortista. Aikuinen kysyy jokaisen värin kohdalla, mitä kunkin värin värisiä hedelmiä, marjoja tai vihanneksia lapsille tulee mieleen. Lauletaan sateenkaarilaulu, jossa luetellaan värejä englanniksi. Lapset ovat aiemmin askarrelleet kartonkeja, joissa on englanninkielisten otsikoiden alla liimattuna lehdistä leikattuja kuvia mm. hedelmistä, marjoista, vihanneksista ja terveellisistä ruoista. Niitä käydään englanniksi yhdessä läpi, ja aikuinen kirjoittaa läpikäytyjen kuvien yläpuolelle niiden englanninkielisen nimen. Lapset saavat tehtävämonisteen, jossa on kirjoitettuna ohje englannin kielellä. Se käydään vielä yhdessä läpi suomeksi. Aikuinen ohjeistaa, että jokaisen monisteessa olevan hedelmän alle tulee kirjoittaa sen englanninkielinen nimi. Smart Boardille aikuinen kirjoittaa nimet malliksi, jotta lapset voivat katsoa kuinka sanat kirjoitetaan.
Päivä päättyy	Kun lapsi lähtee kotiin, aikuinen toivottaa englanniksi "Bye bye, see you tomorrow" ja lapsi vastaa samoin.

Taulukko 1. Havaintoja englantipainotteisessa esiopetusryhmässä.

5.2 Englantipainotteinen esiopetus työntekijöiden näkökulmasta

Teemoittelimme haastattelun aineiston kuuteen eri aiheeseen. Teemat esite tietolähteenä, hakuprosessi, termistö toimintaa avaamassa ja toiminnan kehittäminen tuovat esille yleistietoa ja lisätietoa ryhmästä.

Teemat tukevat ryhmän toiminnan määrittelyssä sekä esitteen koonnissa. Teemassa tavoitteet ja englannin kielen käyttö käydään läpi ryhmän tavoitteita ja englannin kielen käyttöä ryhmän arjessa. Teema toimintatavat ja välineet taas avaa tarkemmin ryhmässä käytettäviä toimintatapoja ja oppimista tukevia välineitä.

Tavoitteet ja englannin kielen käyttö

Haastattelussa keskusteltiin myös siitä, mitä esitteen olisi tärkeää sisältää. Työntekijät toivoivat, että esitteessä kerrotaisiin ainakin ryhmän tavoitteista ja englanninkielen käytöstä ryhmässä. Työntekijöiden mielestä ei ole tarpeellista kertoa tarkasti päivien kulusta, vaan lähinnä nostaa esille englanninkielen käyttöä arjessa. Työntekijät ehdottivat myös, että käyttäisimme tekemiämme havaintoja hyödyksi toiminnan kuvauksessa. Ryhmän yhteystiedot päätettiin myös laittaa esitteeseen.

Varmaan ne mein tavoitteet mitä on ja sitten ihan miten käytännössä sitä toteutetaan, pikkusen avata sitä

En mie usko et siinä tarvii sitä päiväjärjestystä ruveta siihen, vaan se miten se toiminnassa näkyy. Se näkyy aika selvästi nää tilanteet, aamupiiri on semmoinen. Tervehdykset siitä aamusta jo lähtee, sitten on näihin ruokailuihin liittyvät. Plus sitten se enkkukerho

Pukeutumistilanteissa.. aina vois enemmänki käyttää. Kyllähän nuo on oppinu, tietyt fraasit on niinku

Voisko siinä ku työ ootte nyt havainnoinu et se näkyy se konkretia eli se kuva ja se lisäselvitys siihen jollakin tavalla sillee lyhyesti

Puhelinnumero ja tietysti toi velhojen sähköpostiosoite mikä tulee siihen mein puhelimeen ni sehän vois olla siinä kanssa. Ei mitään meiän omia

Toimintatavat ja välineet

Haastattelussa nousi esiin myös joitakin ryhmän toimintatavoista ja käytössä olevista materiaaleista. Ryhmän toiminta vaihtelee viikoittain. Ryhmässä käyte-

tään muun muassa englanninkielisiä kirjoja sekä teknologiaa englannin opettamisen välineenä. Laulut ovat toiminnassa keskeisellä sijalla ja lautapelien kautta opitaan muun muassa numeroita ja värejä.

Meillä ohjelma vaihtelee miten millonkin

"Meil on kyl tota materiaalia tuolla pieniä englannin kielisiä kirjoja. mie oon ottanu aamupiirissä ja sit niis enkkukerhoissa. ne on tosi simppeleitä sellasii yksinkertaisia. Oikeestaan turha alkaa lukee mitää kauheen. tietysti tuleehan siinä että kuulee sitä kieltä mut ei se mielenkiinto pysy sit kauhee kauan yllä. Mut et pädillä meil on niit miina ja manu juttui. Ne saa englanniks. Et joskus oon ottanu niitä. Et ne saa smartille näkymää ja sielt tulee ne pienet lauseet, tarinaa englanniksi sitten."

Ja laulut on aika keskeisellä sijalla et sitä kautta sitä sanastookin karttuu

Lautapeleissäkin tulee sit numeroita, värejä, ehkä sitä kautta silleen

Hakuprosessi

Vanhemmat ovat ottaneet yhteyttä ryhmän aikuisiin ja kyselleet muun muassa hakuun liittyviä asioita. Yhteydenottoja on tullut niin englannin- kuin suomenkielilläkin. Haastattelussa pohdittiin miten hausta mainittaisiin esitteessä. Haku poikkeaa normaalista esikouluhausta, sillä suomen kielen taso testataan ennen ryhmään pääsyä.

No kyllä ainakin mie oon jutellu toiminnan sisällöstä mut kyl siin on näitä haku-juttuja myös kysytty. Ja sit on myös englanniksi näitä juttuja jutellu et senkin puoleen se englanninkielinen versio palvelee hyvin

Nii miteköhähä siitä sit mainitsis. Se kuitenkin poikkeaa niin paljon normaali esikausta.

Nii siinä katotaan kuitenkin se suomen kielen taso. Sitähän siinä niinku kartotetaan. ... Nii voisko sieltä sit yhittää et se ois niinku yhtenevä

Joku maininta että haetaan erikseen ja..

Termistö toimintaa avaamassa

Haastattelussa käytiin keskustelua sopivasta termistä kuvaamaan ryhmän englanninkielen käyttöä. Pohdittiin eroa englanninkielisen, englantipainotteisen, kielikylvyn ja kielisuihkun välillä. Päädyttiin kuitenkin käyttämään termiä englantipainotteinen, sillä se on virallisesti käytetty nimi ryhmästä.

"Miu mielest yks olennainen juttu mikä on että tää on englantipainoitteinen et tää ei missään nimessä oo englanninkielinen. Se pitäis tulla selkeesti. Esiopetus on suomenkielellä, et tää on vaa tällästä kielisuihkuttelua. Ei voi puhua ees kielikylvystä, koska ei kukaa meistä oo natiivi englantia puhuva."

"Ehkä pitää sitä painotteista sit käyttää"

"Et se on iha se virallinen nimi"

Toiminnan kehittäminen

Haastattelussa työntekijöille heräsi myös ideoita ryhmän kehittämistä ajatellen. Keskustelussa nousi esille englantia äidinkielenään puhuvan työntekijän merkitys ryhmässä. Työntekijät toivoisivat ryhmään tällaista työntekijää, sillä jatkuva englannin kielen puhuminen esimerkiksi tiimipalavereissa kehittäisi ja ylläpitäisi henkilökunnankin kielitaitoa. Työntekijöille heräsi ajatus siitä, että he voisivat käyttää englantia keskenään nykyistä enemmänkin.

Sillai ois niinku ihanteellista et ryhmässä ois yks joka puhuis äidinkielenään että se antas oman lisänsä. Et sillo ekana vuonna ku lähettiin tätä ni meillä oli, se oli joku työmarkkinatuella siis skotlantilainen nainen. Sinäänsä skotlannin murre on aika hurja mutta se anto kyl oman lisänsä et hän puhu lapsille vaan englantia. Myökii pidettiin tiimipalavereja myö pidettiin ne englanniksi et se henkilökunnanki kielitaito pysy eri tavalla yllä

Mikäs meitä estäis puhumasta pitämässä keskenään

Sitähän vois miettiikin et olis sellaisia päiviä että niinku enemmän käyttäis

Esite tietolähteenä

Esitteen toteutuksesta ja pituudesta keskusteltiin. Työntekijät toivoivat lyhyttä ja ytimekästä pdf-muodossa olevaa esitettä, jonka voisi sitten halutessaan tulostaa myös paperiseksi. Työntekijät toivoivat tekstistä ja kuvista rakentuvaa selkeää kokonaisuutta. Myös velhojen logoa ja sinistä väritystä ehdotettiin esitteeseen. Esitettä toivottiin suomen- ja englanninkielisenä.

"Miu mielest se voisi olla niinku semmone pdf siel netissä, jonka pystys printata ja tarvittaessa antamaan iha käteen"

"Mielummin lyhyt ja ytimekäs. Et kaikki olennainen vaan"

"No jos työ saatte siihen mahtumaan miu mielest siin voi olla tyylii kaksikin sivua et jos sen printtaa saisi kaksipuolisen. jotenkin miten miust työ voitte sen ratkaista, mut ei mitää kymmenensivusta"

”Mahdollisimman selkee, siinä on teksti joku osa ja jos siihen saa ne jotenkin sillee järkevästi ne kuvat laitettua”

”Sit voisko sitä mein velhojen logoa käyttää siihen? Vois vaik teille lähettää sen sähköpostilla? joku pieni logo jossain siellä ja en mie tiä sinertävä juttu miust sopii velhoihin jos haluaa värejä käyttää jotai sellasta...”

”Sehän on ois tosi hyvä jos ois suomi ja englantti”

6 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessimme oli haastava, mutta antoisa ja mielenkiintoinen. Oli mielenkiintoista tehdä yhteistyötä työelämän kanssa ja tutustua englantipainotteiseen esiopetukseen. Näimme käytännössä, kuinka opetus integroidaan arkeen ja lapset omaksuvat uutta kieltä. Tietomme lasten vieraan kielen oppimisesta ja lapsen kielen kehityksestä kasvoi myös teorian kautta. Lisäksi tutkimusmenetelmällinen osaaminen kehittyi opinnäytetyöprosessin aikana. Työskennellessämme työparina opimme hyödyntämään ja arvostamaan erilaisuuttamme ja omia vahvuuksiamme opinnäytetyöprosessissa. Huomasimme, että yhdessä ajattelu toi kerroksellisuutta työhömmе. Lisäksi olimme toistemme tukena, kun motivaatio opinnäytetyön tekemiseen laski.

Opinnäytetyöprosessista teki omalla tavallaan haastavan sen katkonaisuus ja alun ohjauksen puute. Työskentelimme aluksi itsenäisesti ja pyysimme ohjausta vasta suunnitteluvaiheen jälkeen. Meillä oli myös ajoittain haasteita tiedonhauksa ja sopivan lähdekirjallisuuden löytämisessä. Emme esimerkiksi löytäneet tieteellistä selitystä termille englantipainotteinen, joka on työmme kannalta olennainen termi.

6.1 Tutkimustulosten arviointi

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää englantipainotteisuuden näkyminen Velhot-esiopetusryhmän arjessa ja sitä kautta lisätä vanhempien tietoutta ryhmän toiminnasta. Loimme vanhemmille saamiemme tutkimustulosten pohjalta ryhmän toiminnasta kertovan esitteen.

Saavutimme tavoitteemme ja opinnäytetyön tulokset vastaavat tutkimuskysymyksiin. Mielestämme saimme riittävästi aineistoa haastattelun ja havainnoinnin avulla. Ajatuksiamme ohjasi kuitenkin liikaa esitteen teko, mikä vaikutti työmme

tulosten kattavuuteen. Haastattelussa olisimme voineet kysyä enemmänkin toimintatavoista esitteeseen liittyvien seikkojen lisäksi. Tulokset antavat monipuolisen kuvan ryhmän toiminnasta. Päivän aikana tehdyt havainnot osoittavat konkreettisesti, miten englantia käytetään arjen eri tilanteissa. Haastattelun tulokset täydentävät havainnointia ja tuovat esiin työntekijöiden toiveita ja ajatuksia. Tulosten avulla esitteen kokoaminen oli suhteellisen helppoa.

Velhot -esiopetusryhmän toiminnassa näkyi oppimisen sosiaalinen ja kulttuurisidonnainen eli sosiokulttuurinen näkökulma. Ryhmä opetteli englannin kieltä vuorovaikutuksessa toistensa kanssa ja ryhmän lapset oppivat myös toisiltaan.

6.2 Opinnäytetyön hyödynnettävyys

Oma ammatillisuutemme on kasvanut ja selkiytynyt opinnäytetyöprosessin aikana. Ei ole mahdoton ajatus, että työskentelisimme joskus tulevaisuudessa kaksikielisessä tai englantipainotteisessa ryhmässä, milloin meidän tulisi kasvattajina tukea erilaisin keinoin lasten vieraan kielen oppimista. Varhaiskasvatuksessa on koko ajan enemmän eri kieli- ja kulttuuritaustaisia lapsia, ja tieto lapsen kielen kehittymisestä ja vieraan kielen oppimisesta on hyödyllistä työelämässä.

Opinnäytetyö antaa tietoa englantipainotteisesta esiopetuksesta kaikille asiasta kiinnostuneille. Opinnäytetyömme hyödyttää myös työelämää ja lasten vanhempia. Tarkoituksemme olikin lisätä vanhempien tietoa englantipainotteisen ryhmän toiminnasta. Tekemämme esite on konkreettinen apu, johon on koottu tiivistetysti olennaiset tiedot. Esite tulee näkyville päiväkodin nettisivuille. Päiväkodin henkilökunnalle heräsi myös uusia ajatuksia toiminnan kehittämiseen, joten yhteistyömme hyödytti myös ryhmän kehittämistyötä.

6.3 Kehittämiskohteet ja jatkotutkimusaiheet

Teoriaosuudestamme käy ilmi, että vieraskielinen opetus Suomessa on hajanaista ja nimikkeitä on paljon. Vieraskieliseen varhaiskasvatukseen ei ole valtakunnallista ohjeistusta ja kunnissa opetusta toteutetaan eri tavoin. Pohdimme edistäisivätkö yhdenmukaisemmat toimintatavat lasten vieraan kielen opetuksen laatua ja tavoitteellisuutta. Vieraskielisen varhaiskasvatuksen vaikutusten

arviointi olisi myös helpompaa, jos eri kuntien toimintatavat olisivat yhtenäisempiä.

Jatkotutkimusaiheena voisi selvittää, kuinka erilaiset kielen oppimista tukevat menetelmät vaikuttavat lasten kielen oppimiseen tai kuinka kasvatuskumppanuus tukee lapsen vieraan kielen kehittymistä. Selvitystutkimuksena voisi tehdä Suomen kuntien välistä vertailua vieraan kielen opetuksen tarjonnasta varhaiskasvatuksessa. Laajempi seurantatutkimus voisi olla esimerkiksi sellainen, jossa seurattaisiin lasten vieraan kielen kehittymistä varhaiskasvatuksesta englanninkieliseen alkuopetukseen ja sitä, mitkä asiat kehitykseen vaikuttavat.

Lähteet

- Antila, M. & Lahtinen, J. 2015. Esiopetus velvoittavaksi 1.8.2015 alkaen. <http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/uutisia/2015/Sivut/Esiopetus-velvoittavaksi-1.8.2015-alkaen.aspx#anchor-details>. Luettu 20.5.2015.
- Bärlund, P. 2012 Kielisuihkutusta Jyväskylän kaupungissa vuodesta 2010. <http://www.kieliverkosto.fi/article/kielisuihkutusta-jyvaskylan-kaupungissa-vuodesta-2010/>. Luettu 19.5.2015.
- Grönfors, M. 2010. Havaintojen teko aineistonkeräyksen menetelmänä. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1; Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus, 154 – 170.
- Halme, K. 2011. Maahanmuuttajataustaisten lasten kielikasvatus varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Teoksessa Nurmilaakso, M & Välimäki, A. (toim.) Lapsi ja kieli; Kielellinen kehittyminen varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Unigrafia Oy – Yliopistopaino, 86 – 101.
- Halme, K. & Vataja, A. 2011. Monikulttuurinen varhaiskasvatus ja esiopetus. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Helenius, A. & Korhonen, R. 2011. Leikistä kieleen. Teoksessa Nurmilaakso, M & Välimäki, A. (toim.) Lapsi ja kieli; Kielellinen kehittyminen varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Unigrafia Oy – Yliopistopaino, 70 - 75.
- Järvinen, H. 2014 Katsaus kielenoppimisen teorioihin. Teoksessa Pietilä, P. & Lintunen, P. (toim.) Kuinka kieltä opitaan; Opas vieraan kielen opettajalle ja opiskelijalle. Helsinki: Gaudeamus Oy – University Press, 68 – 88.
- Järvinen, M., Laine, A & Hellman-Suominen, K. 2012. Varhaiskasvatusta ammattitaidolla. Helsinki: Kirjapaja.
- Kangasvieri, T., Miettinen, S., Palviainen, H., Saarinen, T & Ala-Vähälä, T. 2012. Selvitys kotimaisten kielten kielikylpyopetuksen ja vieraskielisen opetuksen tilanteesta Suomessa. Kuntatason tarkastelu. Jyväskylän yliopisto. Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Kronqvist, E-L. & Kumpulainen, K. 2011. Lapsuuden oppimisympäristöt. Eheä polku varhaiskasvatuksesta kouluun. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Kuutti, N. 2010. Kielisuihkutus- kielimaistiaisilla lapsille suomalaisen kielivaran monipuolistamiseksi. <http://www.kieliverkosto.fi/article/kielisuihkutus-kielimaistiaisilla-lapsille-suomalaisen-kielivaran-monipuolistamiseksi/>. Luettu 19.5.2015.
- Kylmä, J. & Juvakka, T. 2012. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Lainiala, L. & Säävälä, M. 2012. Rakkautta, rikkautta ja ristiriitoja. Suomalaisten solmimat kaksikulttuuriset avioliitot. Helsinki: Väestöliitto Oy

Lappeenrannan kaupunki. <http://www.lappeenranta.fi/loader.aspx?id=2502bd1f-877a-4e7c-8b2a-e1a9f80a2e4f>. Luettu 4.3.2015.

Markkanen, S. & Vénard, M. 1995. Start point. English for beginners. Teachers manual. For teaching English as a Foreign Language for Finnish Children. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

Mård-Miettinen, K., Kuusela, E. & Kangasvieri, T. 2014. Esikoululaisten käsityksiä kielten oppimisesta. Kasvatus 45 (4), 320 - 332.

Nurmijärvi. 2014.

http://www.nurmijarvi.fi/perhe_ja_hyvinvointi/varhaiskasvatus/kunnallinen_paiva_hoito/yleisia_tietoja_paivahoidosta. Luettu 1.7.2015

Nurmilaakso, M. 2011. Pienen lapsen kielellinen tietoisuus osana kielen kehitystä. Teoksessa Nurmilaakso, M. ja Välimäki, A. (toim.) Lapsi ja kieli; Kielellinen kehittyminen varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Unigrafia Oy – Yliopistopaino, 31 – 41.

Opetushallitus. 2014. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. http://www.oph.fi/download/163781_esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf. Luettu 15.6.2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2015. Varhaiskasvatuksen ensimmäinen voimaan 1.8.2015. <http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2015/05/varhaiskasvatus.html> Luettu 18.5.2015.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>. Luettu 1.7.2015

Ritmala, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2010. Lapsen aika. Helsinki: WSOYpro Oy.

Stakes. Oppaita 56. 2005. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. <http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/7eef5448-e8a3-4887-ab97-19719ea74066>. Luettu 25.10.2014.

Sundman, M. 2014. Kuinka kielioppia opitaan ja opetetaan. Teoksessa Pietilä, P. & Lintunen, P. (toim.) Kuinka kieltä opitaan. Helsinki: Gaudeamus Oy, 114 – 137.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. 2014. Vasu-asiakirja.

https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-per-heet/lait_ja_oppaat/varhaiskasvatus_ja_paivahoito/linjaavat_asiakirjat_ja_suunnitelmat/vasu-asiakirja. Luettu 1.6.2015.

Tuomi, J & Sarajärvi A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Vaasa: Tammi.

Vaasan yliopisto. 2015. http://www.uva.fi/fi/sites/immersion/about_immersion/.
Luettu 9.3.2015.

Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Tammi.

Välimäki, A-L. 2011. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2003/2005. Teoksessa Nurmilaakso, M. ja Välimäki, A. (toim.) Lapsi ja kieli; Kielellinen kehittyminen varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Unigrafia Oy – Yliopistopaino, 13 – 22.

Sosiaali- ja terveysala

Arvoisat Kesämäen päiväkodin Velhot -ryhmän aikuiset,

Olemme sosionomi (AMK) -opiskelijat Sari Alatalo ja Veera Vanonen Saimaan ammattikorkeakoulusta. Suoritamme sosiaalialan opinnoissamme lastentarhanopettajan pätevyyden ja siitä syystä opinnäytetyömme tulee sijoittua alle 8 -vuotiaiden maailmaan. Valitsimme työmme kohteeksi juuri teidän esiopetusryhmänne, koska olemme kiinnostuneita englannin kielen opetuksesta varhaiskasvatuksessa ja te olette ainoa englantipainotteista esiopetusta tarjoava päiväkotit Lappeenrannassa.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on perehtyä englantipainotteiseen esiopetukseen teidän ryhmässänne ja tuottaa teille pyytämänne esite ryhmän toiminnasta havainnoinnin ja ryhmähaastattelun pohjalta. Tavoitteenamme on helpottaa työtänne ja lisätä tietoisuutta englantipainotteisesta esiopetuksesta esitteen avulla.

Haastatteluun osallistumisenne on meille tärkeää, koska teillä on arvokasta ja ainutlaatuista tietoa ryhmänne toimintatavoista ja tavoitteista. Vastauksenne auttavat meitä esitteen ideoinnissa ja kokoamisessa.

Pyydämme saada tulla havainnoimaan ryhmänne toimintaa ja haastattelemaan teitä Velhot -ryhmän aikuisia 4.5.2015 klo 8-12.30 välisenä aikana. Havainnointi tapahtuu luonnollisesti arjen lomassa, eikä se vaikuta teidän arkisiin käytäntöihinne. Haastattelun toteutamme teille sopivassa vaiheessa päivää. Arvioitu haastatteluun kuluva aika on noin 20 minuuttia. Nauhoitamme haastattelun, sillä se auttaa meitä haastattelun purkamisessa ja raportoinnissa.

Teillä on oikeus keskeyttää haastattelu- tai havainnointitilanne missä vaiheessa tahansa. Teidän haastatteluvastauksenne pysyvät nimettöminä opinnäytetyöraportissamme. Hävitämme haastattelun taltioinnin asianmukaisesti heti vastaus-ten käsittelyn jälkeen.

Jos teillä on jotain kysyttävää tai haluatte lisätietoja, ottakaa meihin rohkeasti yhteyttä sähköpostitse tai puhelimitse.

Ystävällisin terveisin

Sari Alatalo
045 155 2180
sari.alatalo@student.saimia.fi

Veera Vanonen
040 088 9525
veera.vanonen@student.saimia.fi

Arvoisat Velhot -ryhmän lasten vanhemmat,

Olemme sosionomi (AMK) -opiskelijat Sari Alatalo ja Veera Vanonen Saimaan ammattikorkeakoulusta. Teemme opinnäytetyömme yhteistyössä Kesämäen päiväkodin Velhot -ryhmän kanssa. Halusimme informoida myös teitä ja kertoa mitä ryhmässä teemme ja mitä työmme koskee, jos lapset esimerkiksi puhuvat meistä jotain kotona. Teemme toiminnallisen opinnäytetyön, jonka tuotoksena teemme Velhot -ryhmälle esitteen, havainnoinnin ja ryhmän työntekijöiden haastattelun pohjalta. Tarkoituksenamme on tulla 4.5.2015 päiväksi havainnoimaan ryhmän toimintaa ja haastattelemaan työntekijöitä sekä keräämään materiaalia esitettä ja työtämme varten. Valokuvaamme ryhmän toimintaa, jolloin lapsenne saattavat näkyä kuvissa. Ilmoitattehan ryhmän työntekijälle, jos ette halua lapsenne näkyvän esitteen kuvissa. Esite on siis tarkoitettu esimerkiksi uusille ryhmästä kiinnostuneille vanhemmille. Emme vielä tiedä esitteen lopullista muotoa. Voi olla mahdollista, että se löytyy verkosta päiväkodin nettisivuilta tai sitten ihan paperisena esitteenä päiväkodista. Vaihtoehdot ovat vielä avoimena. On ilo päästä tekemään yhteistyötä Velhot -ryhmän kanssa.

Aurinkoista kevättä ja kesän odotusta teidän koko perheelle!

Ystävällisin terveisin

Sari Alatalo ja Veera Vanonen, sosionomiopiskelijat

1. Mikä olisi mielestänne paras toteutustapa esitteelle a) video b) paperinen juliste c) paperinen esitevihko d) nettisivuille pdf / power point e) joku muu, mikä?
2. Kenelle esite on suunnattu?
3. Millä kielellä/kielillä haluaisitte esitteen olevan?
4. Mitä luulette vanhempien haluavan tietää ryhmästänne?
5. Mitä esitteen on mielestänne tärkeää sisältää?
6. Kerrotaanko esitteessä hakuprosessista?
7. Onko teillä erityistoiveita esitteen ulkonäöstä esim. fontti ja värimaailma?
8. Mikä on ryhmänne toiminta-ajatus?
9. Mikä on päivienne rakenne ja peruskulku? (ma – pe)
10. Miten englantipainotteisuus näkyy ryhmänne arjessa?